

გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა

საქართველოს სახელით

10.09.2018 წელი

ქ.რუსთავი

შ ე ს ა ვ ა ლ ი ნ ა წ ი ლ ი

რუსთავის საქალაქო სასამართლოს
ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგია

მოსამართლე ნინო ონიანი
სხდომის მდივანი გუნა მოსიაშვილი

მოსარჩელე - საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო

წარმომადგენელი - ნი-----ი

მოპასუხე - ბა-----ი

დავის საგანი - თანხის დაკისრება

აღწერილობითი ნაწილი:

1. სასარჩელო მოთხოვნა:

- 1.1. ბა-----ს საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს (სახელმწიფო ბიუჯეტის) სასარგებლოდ დაეკისროს ჯარიმის გადახდა 3000 (სამი ათასი) ლარის ოდენობით.
- 1.2. ბა-----ს საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს (სახელმწიფო ბიუჯეტის) სასარგებლოდ დაეკისროს ზედმეტად დარიცხული ხელფასის, 283.16 (ორას ოთხმოცდასამი ლარი და თექვსმეტი თეთრი) ანაზღაურება.

2. მოპასუხის პოზიცია:

მოპასუხე ბა-----ს საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სარჩელი და თანდართული მასალები ჩაბარდა 2018 წლის 09 ივლისის საჯარო შეტყობინების შესახებ განჩინების საშუალებით (განჩინება გამოქვეყნდა 2018 წლის 10 ივლისს), რომლის საშუალებითაც 2018 წლის 17 ივლისს ბა-----ისთვის ცნობილი

გახდა მოსარჩელის მოთხოვნა და სამართლებრივი საფუძვლები, თუმცა მას სასამართლოს მიერ განსაზღვრულ ვადაში შესაგებელი არ შემოუტანია. მხარისთვის ცნობილი იყო სასამართლოში დანიშნული სხდომის თაობაზე, მიუხედავად ამისა სასამართლო სხდომაზე არ გამოცხადებულა, რის გამოც მისი პოზიცია სარჩელთან დაკავშირებით უცნობია.

3. ფაქტობრივი გარემოებები:

3.1. დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები:

3.1.1. საქართველოს თავდაცვის სამინისტროსა და "სამხედრო მოსამსახურე" ბა-----ს შორის 2016 წლის 19 სექტემბერს გაფორმდა ხელშეკრულება სამხედრო სამსახურის გავლის თაობაზე. სამხედრო სამსახურის ვადა წინამდებარე ხელშეკრულების 3.2. პუნქტის შესაბამისად განისაზღვრა 4 წლით, რომლის ვადის ათვლა იწყებოდა კონტრაქტის გაფორმებიდან - ე.ი 2016 წლის 19 სექტემბრიდან და სრულდებოდა 2020 წლის 19 სექტემბერს.

2016 წლის 19 სექტემბერს კონტრაქტის 7.3 პუნქტით განისაზღვრა "სამხედრო მოსამსახურის" ფინანსური პასუხისმგებლობის საკითხი, კერძოდ თუ "სამხედრო მოსამსახურე" ამ კონტრაქტის მოქმედების განმავლობაში ვადამდე იქნებოდა დათხოვნილი საკონტრაქტო სამსახურიდან პირველი ორი წლის გავლის პერიოდში საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული იმ საფუძვლით, რომელიც კონტრაქტის ვადამდე შეწყვეტის შემთხვევაში ითვალისწინებს ფინანსური პასუხისმგებლობის წარმოშობას ის უპირობოდ გახდებოდა ვალდებული, კონტრაქტის შეწყვეტიდან (შეიარაღებული ძალების რიგებიდან დათხოვნის ბრძანების გამოცემიდან 10 დღის ვადაში), ჯარიმის სახით აენაზრაულებინა "სამინისტროსათვის" 3 000.00 (სამი ათასი) ლარის ოდენობით.

ბა-----მა 2017 წლის 14 ნოემბრის პირადი პატაკის საფუძველზე მოითხოვა კონტრაქტის ვადამდე შეწყვიტა, რაც დაკმაყოფილდა და გენერალური შტაბის უფროსის 2017 წლის 21 დეკემბრის №8634 ბრძანების თანახმად, ბა-----ი განთავისუფლდა დაკავებული თანამდებობიდან სამხედრო მოსამსახურის შესახებ საქართველოს კანონის 21 მუხლის "თ" ქვეპუნქტით - კონტრაქტის პირობების დარღვევით, და ასევე საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სისტემის სამხედრო მოსამსახურეთა სამხედრო "სადისციპლინო წესდების" 43-ე მუხლის (თვითნებური მიტოვება) პირველი პუნქტისა და "სადისციპლინო წესდების აღსრულების ღონისძიებათა შესახებ" საქართველოს თავდაცვის მინისტრის 2016 წლის 12 აპრილის №23 ბრძანების საფუძველზე.

მოპასუხე ბა-----ის ერთი თვის სახელფასო თანხა შეადგენდა 997.50 ლარს, რომელიც შედგებოდა წოდებრივი სარგოს 950.00 ლარის და წელთა ნამსახურების დანამატის 47.50 ლარისაგან, აქედან გადარიცხული საშემოსავლო შეადგენდა 199.50 ლარს, ხოლო ხელზე ასაღები ანაზღაურება განისაზღვრებოდა 798.00

ლარით.

2017 წლის 21 დეკემბრის საგადასახადო მოთხოვნა N590456-ის და ამავე დღის საგადასახადო მოთხოვნა N590457-ის შესაბამისად მოპასუხე ბა-----ს ჩაერიცხა 2017 წლის დეკემბრის წოდებრივი სარგო 760.00 ლარის ოდენობით და ამავე წლის დეკემბრის თვის დანამატი 38.00 ლარის ოდენობით.

მოსარჩელის განმარტებით, მოპასუხე 2017 წლის 21 დეკემბრიდან განთავისუფლდა დაკავებული თანამდებობიდან და დათხოვნილი იქნა სამხედრო სამსახურიდან შესაბამისად სახელფასო სარგო, ერთი თვის ნაცვლად უნდა დარიცხულიყო 20 დღის ოდენობით.

კონტრაქტის 8.4. პუნქტის თანახმად, სამოსაქალქო საპროცესო კოდექსის მე-16 მუხლის მე-2 ნაწილიდან გამომდინარე, "სამხედრო მოსამსახურის" ვადამდე დათხოვნის შემთხვევაში "სამხედრო მოსამსახურის" წინააღმდეგ აღძრული დავების განხილვის განსაკუთრებული განსჯადობა თავდაცვის სამინისტროს არჩევანის მიხედვით გააჩნია იმ სასამართლოს, რომელიც იმყოფება "სამხედრო მოსამსახურის" ბოლო სამსახურის ადგილის (სამხედრო ნაწილის ადგილსამყოფლის) მიხედვით, ხოლო მხარეთა შორის გაფორმებული ხელშეკრულებიდან გამომდინარე ბა-----ი სამსახურებრივ ვალდებულებებს ასრულებდა დაბა ვაზიანში დისლოცირებულ სამხედრო ქვედანაყოფში.

ბა-----ს კონტრაქტის გაფორმებიდან ამავე კონტრაქტის დარღვევამდე (ვადამდე შეწყვეტამდე) ნამსახურები აქვს ორ წელზე ნაკლები, კერძოდ 1 წელი, 3 თვე და 2 დღე, შესაბამისად სამინისტროს სასარგებლოდ მას ეკისრება ფინანსური პასუხისმგებლობა კონტრაქტის 7.3. პუნქტის მიხედვით 3000 (სამი ათასი) ლარის ოდენობით, რაც მას დღემდე არ აუნაზღაურებია სამინისტროსათვის.

მტკიცებულება, რომელსაც ეყრდნობა სასამართლო:

- საქართველოს თავდაცვის სამინისტროსა და ბა-----ს შორის 2016 წლის 19 სექტემბერს გაფორმებული ხელშეკრულება N4842/16 (ს.ფ. 14-21).
- 2017 წლის 14 ნოემბრის ბა-----ის პირადი პატაკი (ს.ფ. 22).
- საქართველოს შეიარაღებული ძალების გენერალური შტაბის უფროსის 2017 წლის 21 დეკემბრის №MOD 3 17 00008634 ბრძანება (ს.ფ. 23).
- ცნობა, ფინანსური პასუხისმგებლობის განსაზღვრის შესახებ (ს.ფ. 27)
- 2018 წლის 07 მაისის საქართველოს შეიარაღებული ძალების გენერალური შტაბის სახმელეთო ჯარების აღმოსავლეთ სარდლობის მე-4 მექანიზებული ბრიგადის მეთაურის მოვალეობის შემსრულებლის მიმართვა (ს.ფ. 24)
- 2017 წლის 21 დეკემბრის საგადასახადო მოთხოვნა N590456 (ს.ფ. 25)
- 2017 წლის 21 დეკემბრის საგადასახადო მოთხოვნა N590457 (ს.ფ. 26)

ს ა მ ო ტ ი ვ ა ც ი ო ნ ა წ ი ლ ი :

4. შემაჯამებელი სასამართლო დასკვნა:

საქმეში არსებული მასალების გაცნობის, მხარეთა ახსნა-განმარტებების მოსმენის, სარჩელის ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძვლიანობის შემოწმებისა და საქმეში არსებულ მტკიცებულებათა სამართლებრივი შეფასების შედეგად, სასამართლო მივიდა დასკვნამდე, რომ საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სარჩელი უნდა დაკმაყოფილდეს.

5. კანონები, რომლებითაც სასამართლომ იხელმძღვანელა:

საქართველოს კონსტიტუცია, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი; საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსი;

6. სამართლებრივი შეფასება:

საქართველოს კონსტიტუციის 42-ე მუხლის პირველი პუნქტი ყველას აძლევს გარანტირებულ უფლებას თავისი უფლებებისა და თავისუფლებების დასაცავად სასამართლოს მიმართოს, ხოლო 45-ე მუხლის შესაბამისად, კონსტიტუციაში მითითებული ძირითადი უფლებანი და თავისუფლებანი, მათი შინაარსის გათვალისწინებით, ვრცელდება აგრეთვე იურიდიულ პირებზე.

სასამართლო განმარტავს, რომ სამოქალაქო, თუ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ ურთიერთობებში, სახელმწიფო მონაწილეობს, როგორც შესაბამისი უფლებაუნარიანობით აღჭურვილი იურიდიული პირი და შესაბამისად, მას აქვს უფლება ისარგებლოს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი ყველა იმ უფლებით, რაც განსაზღვრულია იურიდიული პირებისათვის, სათანადო გამონაკლისების გათვალისწინებით.

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის მე-3 ნაწილის მიხედვით, ამ მუხლის პირველი და მე-2 ნაწილებით გათვალისწინებული საქმეების გარდა, სასამართლოში ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით განიხილება სხვა საქმეებიც იმ სამართლებრივ ურთიერთობებთან დაკავშირებით, რომლებიც აგრეთვე გამომდინარეობს ადმინისტრაციული სამართლის კანონმდებლობიდან.

ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილია გამოიყენოს საქმიანობის როგორც საჯარო სამართლებრივი, ასევე კერძო სამართლებრივი ფორმები, მათ შორის, დადოს როგორც ადმინისტრაციული, ისე კერძო სამართლებრივი ხელშეკრულება. კონკრეტულ შემთხვევაში, ადმინისტრაციული და სამოქალაქო სამართლებრივი ხელშეკრულებების გამიჯვნა შესაძლებელია ამ ხელშეკრულებათა მიზნის

დადგენის გზით.

საქართველოს პრეზიდენტის 2004 წლის 05 აპრილის #119 ბრძანებულებით დამტკიცებული 'საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს დებულების' თანახმად, თავდაცვის სამინისტროს ერთ-ერთი ძირითადი ფუნქციაა საქართველოს შეიარაღებული ძალების აღმშენებლობის პროგრამიდან გამომდინარე ამოცანების შესასრულებლად ჯარების მომზადების დონის განსაზღვრა, სამხედრო კადრების მომზადება.

'სამხედრო მოსამსახურის სტატუსის შესახებ' საქართველოს კანონის მე-10 მუხლის თანახმად, სამხედრო სამსახური წარმოადგენს სახელმწიფო სამსახურის განსაკუთრებულ სახეს და მიზნად ისახავს საქართველოს თავდაცვის უზრუნველყოფას, ხოლო ამავე კანონის მე-12 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, სამხედრო მოსამსახურე იმყოფება სრულ სახელმწიფო კმაყოფაზე, რაც სახელმწიფოს მხრიდან მის მატერიალურ, სოციალურ და სამედიცინო უზრუნველყოფას გულისხმობს.

ამდენად, სამხედრო კადრების მომზადება, რათა უზრუნველყოფილი იყოს საქართველოს შეიარაღებული ძალების პროფესიული, დისციპლინური, მაღალკვალიფიციური სამხედრო პერსონალით, წარმოადგენს საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს საჯარო უფლებამოსილებას და მისი უშუალო, პირდაპირი ფუნქციაა, ანუ ამ შემთხვევაში საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო ახორციელებს საჯაროსამართლებრივ უფლებამოსილებას და სწორედ ამ მიზნით არის დადებული ხელშეკრულება, რომლის შესაბამისადაც მოსარჩელე ითხოვს სადავო თანხების ანაზღაურებას, რის გამოც მხარეთა შორის დადებული ხელშეკრულება წარმოადგენს ადმინისტრაციულ ხელშეკრულებას.

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 25¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, ადმინისტრაციულ ხელშეკრულების დადებასთან, შესრულებასთან და შეწყვეტასთან დაკავშირებული დავები განიხილება საერთო სასამართლოების მიერ ადმინისტრაციული სამართალწარმოების წესით. ხოლო საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 65-ე მუხლის შესაბამისად, ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ადმინისტრაციული ხელშეკრულების დადებისას გამოიყენება საქართველოს სამოქალაქო კოდექსით გათვალისწინებული დამატებითი მოთხოვნები ხელშეკრულებათა შესახებ.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 327-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, ხელშეკრულება დადებულად ითვლება, თუ მხარეები მის ყველა არსებით პირობაზე შეთანხმდნენ საამისოდ გათვალისწინებული ფორმით.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 317-ე მუხლის თანახმად, ვალდებულების წარმოშობისათვის აუცილებელია მონაწილეთა შორის ხელშეკრულება, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ვალდებულება წარმოიშობა ზიანის მიყენების (დელიქტის),

უსაფუძვლო გამდიდრების ან კანონით გათვალისწინებული სხვა საფუძვლებიდან.

განსახილველ შემთხვევაში ერთის მხრივ თავდაცვის სამინისტროს და მეორეს მხრივ მოპასუხე ბა-----ეს შორის გაფორმდა ხელშეკრულება თავდაცვის სამინისტროს სამხედრო ქვედანაყოფებში სამხედრო სამსახურის გავლის შესახებ, რომლითაც განისაზღვრა ორივე მათგანის როგორც უფლებები, ისე ვალდებულებები.

ხოლო ამავე კოდექსის 418-ე მუხლის თანახმად, ხელშეკრულების მხარეებს შეუძლიათ თავისუფლად განსაზღვრონ პირგასამტეხლო, რომელიც შეიძლება აღემატებოდეს შესაძლო ზიანს. შეთანხმება პირგასამტეხლოს შესახებ მოითხოვს წერილობით ფორმას.

2016 წლის 19 სექტემბრის N4842/16 კონტრაქტის 7.3 პუნქტის თანახმად, თუ სამხედრო მოსამსახურე ამ კონტრაქტის მოქმედების მეორე ეტაპის განმავლობაში, ხოლო მე-3 მუხლის 3.3 პუნქტით გათვალისწინებული სამხედრო მოსამსახურე მე-3 მუხლის 3.3 პუნქტით გათვალისწინებული ვადის განმავლობაში, ვადამდე იქნება დათხოვნილი საკონტრაქტო სამხედრო სამსახურიდან სამხედრო სამხედრო სამსახურის პირველი ორი წლის გავლის პერიოდში, საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული იმ საფუძვლით, რომელიც კონტრაქტის ვადამდე შეწყვეტის შემთხვევაში ითვალისწინებს ფინანსურ პასუხისმგებლობის წარმოშობას. სამხედრო მოსამსახურე უპირობოდ ხდება ვალდებული კონტრაქტის შეწყვეტიდან 10 დღის ვადაში უზრუნველყოს აუნაზღაუროს სამინისტროს ჯარიმის სახით 3000 ლარის გადახდა. რაც მოპასუხის მხრიდან არ შესრულებულა.

მოცემულ შემთხვევაში დადგენილია, რომ მოპასუხე ბა-----ი საქართველოს შეიარაღებული ძალების გენერალური შტაბის უფროსის ბრძანებით, პირადი პატაკის საფუძველზე გათავისუფლდა დაკავებული თანამდებობიდან ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვადის ამოწურვამდე.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 976-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის შესაბამისად პირს, რომელმაც სხვას ვალდებულების შესასრულებლად რაიმე გადასცა, შეუძლია მოსთხოვოს ვითომ-კრედიტორს (მიმღებს) მისი უკან დაბრუნება, ვალდებულება გარიგების ბათილობის ან სხვა საფუძვლის გამო არ არსებობს, არ წარმოიშობა ან შეწყდა შემდგომში.

განსახილველ შემთხვევაში, საქმეში არსებული მტკიცებულებებით დასტურდება, რომ მოპასუხე ბა-----ი 2017 წლის 21 დეკემბრიდან განთავისუფლდა დაკავებული თანამდებობიდან და დათხოვნილი იქნა სამხედრო სამსახურიდან, ხოლო 2017 წლის 21 დეკემბრის საგადასახადო მოთხოვნა N590456-ის და ამავე დღის საგადასახადო მოთხოვნა N590457-ის,

შესაბამისად მოპასუხე ბა-----ს, ჩაერიცხა 2017 წლის დეკემბრის წოდებრივი სარგო 760.00 ლარის ოდენობით და ამავე წლის დეკემბრის თვის დანამატი 38.00 ლარის ოდენობით. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ზედმეტად დარიცხული ხელფასისა და ყოველთვიური დანამატის ოდენობა შეადგენს 283.16 (ორას ოთხმოცდასამი ლარი და თექვსმეტი თეთრი) ლარს.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, მოსარჩელის მოთხოვნები საფუძვლიანია და მოპასუხეს საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სასარგებლოდ უნდა დაეკისროს ჯარიმის 3000 (სამი ათასი) ლარისა და 283.16 (ორას ოთხმოცდასამი ლარი და თექვსმეტი თეთრი) ლარის გადახდა.

7. საპროცესო ხარჯები:

7.1. „სახელმწიფო ბაჟის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის პირველი პუნქტის „უ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, საერთო სასამართლოებში განსახილველ საქმეებზე სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან თავისუფლდებიან დაწესებულებები (ორგანიზაციები), რომელთა ხარჯები ფინანსდება მხოლოდ სახელმწიფო ბიუჯეტიდან – ყველა საქმეზე.

„საქართველოს მთავრობის სტრუქტურის, უფლებამოსილებისა და საქმიანობის წესის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-15 მუხლის მე-3 პუნქტის მიხედვით, სამინისტრო ფინანსდება სახელმწიფო ბიუჯეტიდან. იგი საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით ანგარიშვალდებულია საბიუჯეტო სახსრების მიზნობრივ გამოყენებაზე.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 55-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, როდესაც ორივე მხარე გათავისუფლებულია სახელმწიფო ბაჟისაგან, საქმეზე გაწეულ ხარჯს აანაზღაურებს სახელმწიფო.

სარეზოლუციო ნაწილი:

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი და მე-2, მუხლებით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-8, 55-ე, 244-ე, 248-ე, 249-ე, 257-ე, 364-ე, 367-ე, 369-ე მუხლებით და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა :

1. საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სარჩელი დაკმაყოფილდეს;
2. ბა-----ს საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სასარგებლოდ დაევალოს ჯარიმის თანხის ანაზღაურება 3000 (სამი ათასი) ლარის ოდენობით.
3. ბა-----ს საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სასარგებლოდ დაევალოს ზედმეტად დარიცხული ხელფასის ანაზღაურება, 283.16 (ორას ოთხმოცდასამი

ლარი და თექვსმეტი თეთრი) ლარის ოდენობით.

4. მხარეები გათავისუფლებულები არიან სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან;

5. გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს სააპელაციო საჩივრის შეტანის გზით თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატაში (მდებარე ქ. თბილისი, გრ. რობაქიძის ქ. №7ა) მხარეთათვის მოტივირებული გადაწყვეტილების გადაცემიდან 14 დღის ვადაში, რუსთავის საქალაქო სასამართლოს მეშვეობით (მდებარე ქ. რუსთავი, ბოსტან-ქალაქის ქ. №6).

მოსამართლე:

ნინო ონიანი